

sjonsbehovet overfor alle berørte, sier helsedirektøren.

Målet med omstillingen er at Helse- direktoratet skal være enkelt, effektivt og samordnet. Det innebærer også nye måter å jobbe på.

– Samfunnsutviklingen krever at vi i enda større grad lytter til brukernes behov og forenkler tjenester, systemer og prosesser sier Guldvog.

Direktoratet skal samarbeide mer med hele helsetjenesten og bruke kompetansen i sektoren i større grad.

– Vi må møte nye kompetansebehov for å skape pasientens helsetjeneste, levere digitale brukergrensesnitt og forstå og utvikle helsesystemet for å møte nye områder som for eksempel person- tilpasset medisin og velferdsteknologi, sier Guldvog.

Flere unge snuser

FOTO: YAY MIERO.

Nedgangen i røyking fortsetter, både blant voksne og unge. Kun tre prosent av unge i alderen 16 – 24 år røyker daglig, mens flere unge snuser daglig, viser tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB).

– Det har vært en jevn nedgang i ungdomsrøyking de siste 15 årene, og den fortsatte fra 2015 til 2016 hvor den gikk ned fra fire til tre prosent. For 15 år siden var det hele 29 prosent blant unge (16 – 24 år) som røykte hver dag. I befolkningen som helhet gikk andelen som røyker daglig ned fra 13 til 12 pro-

sent, mens snusing holdt seg stabilt på 10 prosent.

– Det er utrolig bra at så få unge røyker. Røyking er noe av det farligste du kan gjøre. Disse tallene tyder på at dagens unge i fremtiden slipper mange typiske røykerelaterte sykdommer som lungekreft, kols og hjerte- og karsykdommer, og betyr at vi får færre røykerelaterte dødsfall i fremtiden, sier avdelingsdirektør Jakob Linhave i Helsedirektoratet.

Han er imidlertid bekymret over at det har vært en økning i snusbruk blant unge fra 2015 til 2016. 19 prosent i alderen 16 – 24 år snuser nå hver dag, mot 17 prosent året før. Tidligere var det flest unge menn som snuste daglig, men kjønnsforskjellene er blitt mindre. Blant unge kvinner 16 – 24 er det nå 17 prosent som snuser daglig.

– Det kan føre til at flere gravide vil bruke snus i årene som kommer. Bruk av snus under graviditet kan føre til økt risiko for lavere fødselsvekt, prematur fødsel og i verste fall dødfødsel, sier Linhave.

Han påpeker at det er viktig med flere virkemidler og fortsatt fokus på ungdom fremover, slik at vi unngår at en ny generasjon blir avhengig av nikotin. Stortinget har vedtatt at det skal innføres standardiserte pakninger på røyk og snus i 2017.

– Standardiserte pakninger uten produsentenes logo og farger kan bidra til å forebygge at barn og unge begynner å røyke og snuse, påpeker Linhave.

Det er de siste ti årene blitt stadig færre som røyker i alle aldersgrupper, men det er et skille mellom de over og de under 44 år.

– Det er aldri for sent å slutte. Uansett hvor lenge, eller hvor mye du har røykt, vil du få en helsegevinst ved å slutte. Snakk med fastlegen, kontakt den lokale frisklivssentralen eller bruk

de forskjellige tilbudene på slutta.no, oppfordrer Linhave.

Alle kan klare å slutte å røyke, men mange har flere sluttetforsøk bak seg før de lykkes. Det kan være lurt å prøve flere måter å slutte for å finne noe som passer. Veiledning i kombinasjon med medikamentell behandling hjelper mange. Veiledningen er like effektiv enten den gis individuelt eller i gruppe.

På nett

E-resepten?

FOTO: YAY MIERO.

Direktoratet for e-helse melder på sine hjemmesider at e-resepten nå blir tilpasset rekvirentgrupper som også har forskrivningsrett, slik som tannleger. De sier videre at det er opp til den enkelte journalleverandør å tilrettelegge for bruk av e-resepten.

Vi har forespurt en av leverandørene av elektronisk pasientjournal, Opus, om når tannlegene kan vente e-resept som en ny funksjon i journalen.

De opplyser at første fase av pilotprosjekt og testing er ferdig, men at de venter på en forskriftsendring som gjelder personvern før en godkjenning kan komme på plass.

Forskriftsendringen er nå under behandling i Helsedirektoratet.